

Een studie van Jacob 5

door Valentin Arts

Inleiding

Samen met de Jesaja-hoofdstukken is het vijfde hoofdstuk van Jacob waarschijnlijk het meest ‘gevreesde’ gedeelte in het Boek van Mormon. Niet onbegrijpelijk, want een oppervlakkige lezer krijgt al gauw het vermoeden dat het enkel gaat over een opéénstapeling van mesten, snoeien en inenten van een tamme olijfboom. Zeven bladzijden van dat soort cryptogrammen is wel erg veel om er nog leesplezier aan te beleven. Meer begrip van Jacob 5 zal echter onze verbazing en onze bewondering opwekken over de wijze waarop in zeven bladzijden zoveel gezegd kan worden. In dit opstel zal ik proberen de belangrijkste aspecten van Zenos’ profetie toe te lichten en te verklaren.

Aangezien sommige aspecten van de profetie nog niet vervuld zijn, en omdat voor zover enkele profetieën wél zijn vervuld, de kennis daarvan niet altijd tot onze beschikking staat, is het onmogelijk een supergedetailleerde verklaring te geven van alle verzen. Een dergelijke onderneming zou leiden tot speculaties. Zelfs de gedeelten van de allegorie die reeds zijn vervuld, worden in de verschillende commentaren die in omloop zijn op diverse manieren geïnterpreteerd. Voorzichtigheid met het bestuderen van Jacob 5 is dus zeer op zijn plaats. De beste manier om Jacob 5 te begrijpen is door bekend te raken met de geschiedenis van Israël en Gods plan m.b.t. de verspreiding van het evangelie op aarde. Een serieuze onderzoeker zal zich moeten verdiepen in Gods bedoelingen met het Huis Israëls uit andere schriftgedeelten. Een goed begrip van de profetieën van Jesaja, Nephi en Jacob m.b.t. Israël stelt een student beter in staat de allegorie van Zenos te begrijpen. Wanneer men inzicht in deze zaken heeft verworven, blijkt Jacob 5 een geniale samenvatting te zijn van wat elders in de Schriften te vinden is. De opzet van mijn betoog zal zijn om de lezer eerst te voorzien van enige noodzakelijke handbagage. Daartoe zal ik eerst enkele inleidende begrippen definiëren en globaal de geschiedenis van Israël schetsen. Vervolgens zal ik de verzen concreet voorzien van mijn commentaar.

Israël en het Verbond

De enige metafoor die in Jacob 5 expliciet wordt uitgelegd, is dat de tamme olijfboom het Huis Israëls voorstelt (vs. 3). Daar gaat het hoofdstuk over. Maar wie behoren daartoe en wat is de oorsprong van de Israëlieten? Ofschoon Israël de naam is die werd gegeven aan Jacob in het Oude Testament (Gen. 32: 10; 35: 10), werd die vervolgens geassocieerd met zijn twaalf zonen en hun nageslacht. Maar de naam kan nog ruimer worden opgevat. Israël is namelijk het verbondsvolk van God en dat verbond reikt verder dan de letterlijke nakomelingen van de twaalf zonen van Israël. Hoewel de twee definities elkaar voor een deel overlappen is de nuance van essentieel belang. Zowel Christus zelf als Paulus onderwezen stellig dat afkomst op zich geen zegeningen garandeert (Mat. 3: 9; Rom. 9: 6-8). Het verbond dat God met Israël heeft gesloten gaat al terug tot Abraham. De zegeningen die hem werden beloofd, werden later bevestigd op het hoofd van zijn zoon Izaak (Gen. 26: 1-4, 24), en later op het hoofd van diens zoon Jacob, of Israël (Gen. 28; 35: 9-13; 48: 3-4). Abraham, Izaak en Jacob worden in de Schriften vaak in één adem genoemd (Alma 5: 28; 7: 25; Hel. 3: 30 etc...) als 'stichters' of vaders van het verbondsvolk.

Het verbond van God met Abraham bestaat voornamelijk uit drie zegeningen die werden beloofd op grond van gehoorzaamheid. Ten eerste een talrijk nageslacht, als de sterren aan de hemel. Ten tweede werd hem beloofd dat de zegeningen van het evangelie (i.e. doop, priesterschap, huwelijk etc...) zouden worden aangeboden aan alle volken der aarde door zijn nageslacht, en ten slotte werden verschillende landen beloofd voor zijn nageslacht (Abr. 2: 9-19). Deze zegeningen hadden letterlijk betrekking op het aardse leven, maar ook op het eeuwige leven (L&V 132: 30-31). Op grond van de tweede belofte is het noodzakelijk dat allen die met het evangelie zijn gezegend, worden gerekend tot het verbondsvolk (lees: het Huis Israëls). Immers, het is ieders opdracht die het evangelie heeft ontvangen anderen daarmee te zegenen. Om die reden worden allen die niet letterlijk tot het nageslacht van Abraham behoren, geadopteerd in een van de twaalf stammen van Israël. De afstamming van een individu wordt doorgaans vermeld in de patriarchale zegen, o.a. als getuigenis van de vervulling van Gods belofte aan Abraham. Bovendien worden de beloften aan Abraham op elke heilige bevestigd zoals op Izaak en Jacob (vgl. L&V 132: 31). Hierbij is het van belang op te merken dat de verschillende zonen van Israël aanvullende beloften en taken kregen (Gen. 49) die van toepassing waren op hun nageslacht en die ook in Jacob 5 tot uiting komen. Zo werd bijvoorbeeld aan Juda

beloofd dat Christus uit zijn nageslacht zou worden geboren (Gen. 49: 8-12) en aan Jozef o.a. dat zijn nageslacht aan de overzijde van de oceaan zou bloeien (Gen. 49: 22; 2Ne 3: 5).

De derde belofte, met betrekking tot landen die zouden worden gegeven, is eveneens een belangrijk onderdeel van het verbond en tevens voor ons begrip van Jacob 5. Verschillende afsplitsingen van Israël werden gezegend met verschillende gebieden, zoals blijkt uit het geval van bijvoorbeeld Lehi in Amerika.

Verstrooiing en vergadering

Nu we enigszins bekend zijn met het verbond van het Huis Israëls, kunnen we beter begrijpen hoe God met Zijn volk handelt teneinde Zijn beloften in vervulling te doen gaan. Een verbond veronderstelt twee partijen en wederkerige afspraken. Als de ene partij zich niet aan zijn verplichtingen houdt, wordt de andere partij van zijn verplichtingen ontheven (L&V 82: 10). Het is duidelijk uit de Schriften dat veel Israëlieten zich in de loop der geschiedenis zo misdragen hebben, dat zij de zegeningen van het verbond zijn misgelopen. Zolang er echter nog Israëlieten op aarde zijn, wil God hen in de gelegenheid stellen het verbond te gedenken en zich te houden aan hun afspraak. Om dat te bereiken heeft God verschillende tactieken toegepast en zal hij in de nabije toekomst enkele plannen uitvoeren. Toen het Huis Israëls in zijn geheel de verkeerde kant opging in het Oude Testament (de tijd van de koningen), heeft hij rijkelijk profeten gestuurd om hen in de gelegenheid te stellen zich te bekeren. Toen echter bleek dat verreweg de meesten niet wilden luisteren en dat degenen die wél wilden luisteren erg werden vervolgd (vgl. Lehi in Jeruzalem), besloot de Heer die rechtvaardige mensen ergens anders heen te brengen, waarmee Hij aldaar, los van de corrupte massa, wél kon werken. Niet alleen voerde Hij (meestal heimelijk) de goede Israëlieten weg (1Ne 17: 38; 2Ne 10: 22), maar ook liet hij de slechte Israëlieten meermalen wegvoeren als straf en/of als onderdeel van Zijn plan om hen later weer tot de rechtvaardigen te kunnen rekenen. Het gevolg van deze politiek was dat Israël over de gehele aarde werd verspreid. Niet alleen was deze verstrooiing letterlijk, i.e. geografisch, maar ook was Israël, inclusief de rechtvaardige afsplitsingen, op den duur op alle mogelijke manieren van het evangelie afgedwaald. In die zin is Israël ook geestelijk verstrooid, verdwaald. Zover zelfs, dat veel Israëlieten, behalve de meeste Joden, niet eens meer weten wie zij zijn. De Lamanieten zijn daar een duidelijk voorbeeld van.

De Heer had dus gedurende enige tijd verschillende takken van het Huis Israëls op diverse plaatsen in de wereld onder Zijn hoede. Toen de Joden in Judea zich bijvoorbeeld in een periode

van verval bevonden tussen het Oude- en Nieuwe Testament (grofweg 450-0 v. C.), waren de Nephieten grotendeels een gezegend volk. De Heer had voor lange tijd succes met zijn plan om de verschillende takken onafhankelijk te verzorgen, totdat alle afsplitsingen van het Huis Israëls afvallig werden. Jacob 5 leert ons dat de Nephieten in het Boek van Mormon het langst een rechtvaardig volk zijn gebleven (Jac. 5: 42) en hun definitieve afval mogen we dateren rond het jaar 385 n. C.. De politiek van de Heer om goede Israëlieten weg te leiden om hen elders te zegenen had nu geen zin meer, immers er waren geen rechtvaardige Israëlieten meer, op de hele wereld niet. De term ‘de Grote Afval’ krijgt vanuit deze benadering extra betekenis. De afval was niet beperkt tot de kerk die gesticht was te Jeruzalem, maar had ook zijn intrede gedaan bij alle andere kerken bij de verscheidene takken van het Huis Israëls. De Heer wist natuurlijk dat dit het geval zou zijn en heeft Zijn profeten hierover veel laten profeteren. Zijn laatste poging om het Huis Israëls te zegenen is reeds aan de gang. Daartoe was een herstelling nodig van alle dingen sedert den beginne (Hand. 3: 21), want alles was verloren. Joseph Smiths taak was zeker niet gering als je bedenkt dat hij de verantwoordelijkheid kreeg over héél Israël, zoals Mozes destijds (L&V 110: 11), waarbij moet worden opgemerkt dat Israël natuurlijk veel is gegroeid sinds Mozes, en dat culturele verschillen tussen de verspreide takken enorm groot zijn geworden. Niet ten onrechte wordt Joseph dan ook in de schriften met Mozes vergeleken (2Ne 3: 5-24).

Evenals de verstrooiing is de herstelling van Israël tweeledig. In de eerste plaats geestelijk. De zegeningen van het evangelie, die centraal staan in het verbond, moesten natuurlijk eerst hersteld worden voordat Israël de andere volken van de aarde kon zegenen. In deze herstelling speelt het Boek van Mormon een grote rol. Tijdens Christus’ bezoek aan de Nephieten leerde Hij hun dat het Boek van Mormon hét teken is waaraan men zal kunnen herkennen dat de Vader is begonnen Israël weer te herstellen (3Ne 21: 1-7). De tweede herstelling is letterlijk, i.e. geografisch. In de letterlijke vergadering van Israël staan twee gebieden centraal. Het oude Jeruzalem waar de Joden reeds lange tijd worden vergaderd, maar vooral sinds 1948, en het Nieuwe Jeruzalem waar de andere stammen zullen worden vergaderd onder leiding van de stam Ephraïm. Het is typisch dat de Joden letterlijk zullen worden vergaderd vóórdat zij geestelijk vergaderd zullen worden met de rest van Israël (lees: zich bekeren, Christus aanvaarden), terwijl de rest van Israël, i.h.b. de stam van Ephraïm, zich eerst geestelijk zal vergaderen (De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen) en daarna pas letterlijk in het Nieuwe Jeruzalem. Het is de specifieke taak van de stam van Ephraïm om het evangelie te verspreiden in de laatste dagen en dus om alle volken van de aarde te zegenen, en als gastheer op te treden in het Nieuwe Jeruzalem voor de verloren tien stammen die zich vanuit de ‘Noordelijke Landen’

daar naartoe zullen begeven (L&V 133: 26-35). Tot op heden is echter onbekend wie en waar die Tien Stammen zijn.

De geschiedenis van het Huis Israëls in vogelvlucht

Nu we nader kennis hebben gemaakt met de begrippen verstrooiing en vergadering, zullen we iets dieper ingaan op de feitelijke geschiedenis van Israël, die als illustratie moet dienen van het bovenstaande.

In het verbond dat God met Abraham sloot, werd beloofd dat het land Kanaän aan het nageslacht van Abraham zou worden gegeven (Abr. 2: 19). Deze belofte bleek eerder een profetie voor de toekomst dan een onmiddellijke gave. Abraham heeft zelf maar korte tijd van zijn leven in het beloofde land doorgebracht. Abrahams kleinzoon Jacob had twaalf zonen van wie de op-een-na jongste, Jozef, erg werd gehaat door zijn broers. Jozef werd verkocht aan een karavaan die naar Egypte trok, en door wonderlijke gebeurtenissen werd hij een van de meest invloedrijke mannen in Egypte. Door hongersnood gedreven kwamen Jozefs elf broers naar Egypte, waar zij naderhand door Jozef werden uitgenodigd om permanent te blijven. Jacob, toen reeds een oude man, verhuisde eveneens naar Egypte om daar zijn laatste levensdagen door te brengen.

De twaalf zonen van Israël kregen veel nageslacht in Egypte. Zo talrijk werden de Israëlieten, dat een Farao enkele honderden jaren later het grote aantal 'vreemdelingen' als een serieus probleem zag en besloot een mogelijk politiek gevaar te voorkomen door de Israëlieten in slavernij te brengen. Na vele jaren onderdrukking riep de Heer Mozes om de kinderen Israëls uit Egypte te leiden terug naar het beloofde land. De Heer zegende de kinderen Israëls rijkelijk in hun trek door de woestijn, hoewel zij een goddeloos en hardnekkig volk waren. Jozua volgde Mozes op en hij was degene die met veel veroveringen Gods volk werkelijk het land binnenleidde. Er werd in het beloofde land een bestuur van rechters gevormd dat enkele eeuwen stand hield. Deze rechters, van wie de sterke Samsom het meest tot de verbeelding spreekt, waren doorgaans niet wat je noemt goede en rechtschapen leiders. Rond het jaar 1000 v. C., toen de Filistijnen ten oosten van de Israëlieten een gevaar vormden, verlangde het volk een heuse koning. Dit in weerwil van de Heer, want, zo waarschuwde Hij door de profeet Samuel, een slechte koning zou het volk alleen maar nog goddelozer maken, immers in geval van erfopvolging heeft een volk niet in de hand wie hen regeert. Het volk sloeg (zoals gewoonlijk) geen acht op de raadgevingen van de Heer. Samuel moest toch een koning zalven. Saul werd de

eerste koning van Israël. Een van zijn belangrijkste taken was om de strijd tegen de Filistijnen te winnen. Saul begon rechtvaardig te regeren, maar eindigde slecht en sneuvelde in een strijd met de Filistijnen. Zijn opvolger David was een van de grootste mannen uit de geschiedenis van Israël. Het Israëlitische koninkrijk bereikte een hoogtepunt onder zijn koningschap. Helaas had ook Davids leven, door overspel en moord, een triest einde. Salomo verging het niet beter. Zo wijs en rechtvaardig als hij begon te regeren, zo goddeloos eindigde hij. Tijdens de regering van Salomo werd de beroemde tempel van Salomo gebouwd.

Na de dood van Salomo ontstond er veel tumult in het koninkrijk. Tien stammen rebelleerden tegen de opvolger van Salomo, Rehabeam, en stelden een nieuwe koning aan. De stam Juda echter bleef trouw aan het Davidshuis zodat er een scheuring plaats had in Israël. Tien stammen stichtten een koninkrijk in het Noorden, dat Israël of het Noordelijk Koninkrijk genoemd wordt, terwijl de stam Juda (de Joden) en een groot gedeelte van de stam Benjamin in het Zuiden een klein koninkrijkje behielden dat Judea heette.

Het koninkrijk Israël speelde onder het 'huis van Omri' nog tijdelijk een zekere rol van belang in Syrië, maar het opkomende Assyrische rijk vormde op den duur een groot gevaar voor de tien stammen. De Heer stuurde belangrijke profeten, waaronder Jesaja (rond 750 v. C.), om Israël tot bekering te roepen en om hen te waarschuwen dat zij in hun goddeloosheid niet hoefden te rekenen op de hulp van God. Israël bekeerde zich niet en in 721 v. C. werd Samaria, de hoofdstad van Israël, genomen en verwoest door Sargon II. Het merendeel van de Israëlitische bevolking werd gevangelijk weggevoerd richting Assyrië (de verloren tien stammen) terwijl de overblijfselen van de bevolking zich vermengden met vreemden. Die mengeling van Israëlieten en vreemden vormde het volk der Samaritanen.

Hoewel Syrië en Israël door de Assyriërs onder de voet waren gelopen, had Judea een precaire onafhankelijkheid weten te behouden. D.w.z. dat de Joden wel belasting aan Assyrië moesten betalen maar hun eigen bestuur hielden. De Joden waren echter niet veel rechtvaardiger dan de andere overwonnen stammen zodat de Heer wederom profeten stuurde om de Joden voor een zelfde lot te behoeden. Inmiddels was de hegemonie van de Assyriërs in het Oosten overgenomen door de Babyloniërs. Zij vormden nu samen met de Egyptenaren een reële bedreiging voor de Joden. Mannen als Jeremiah, Ezechiël en Lehi (rond 600 v. C.) gingen nu rond in het koninkrijk Judea om de Joden te waarschuwen tegen de Babyloniërs, of eigenlijk tegen de gevolgen, zowel tijdelijk als eeuwig, van hun zonden. De Joden verwierpen de profeten en probeerden hen te doden. De Heer leidde expedities uit Judea weg om rechtvaardige Israëlieten elders te herbergen (o.a. Lehi c.s.). In 587 v. C. verwoestte Nebukadnezar de stad Jeruzalem en de tempel van Salomo. De Joden werden net als de stammen van het Noorden

weggeleid. Nadat de Joden enige tijd hadden doorgebracht in Babylonië tijdens de zogeheten ‘Babylonische ballingschap,’ werden zij in de unieke gelegenheid gesteld terug te keren naar hun land in 537 v. C.. Perzië had namelijk de macht van de Babyloniërs overgenomen en Cyrus, koning van Perzië, had besloten dat Judea als vazalstaat van Perzië mocht bestaan. Onder leiding van Nehemia en Ezra keerde een gedeelte van de Joden terug naar Jeruzalem waar zij de stad Jeruzalem opnieuw opbouwden.

Na de Babylonische ballingschap ‘begrepen’ de Joden dat zij ernstig hadden gezondigd. Hun aandacht was er nu op gericht terug te keren naar de Wet van Mozes en de profeten. Deze ‘beking’ leidde paradoxaal tot goddeloosheid. Hadden hun voorouders de geboden van God vanouds in de wind geslagen, enkele Joden zouden er nu zelf geboden bij verzinnen. De Wet en de profeten werden nu zo verheerlijkt, dat de Joden het doel, de geest en de betekenis ervan volledig uit het oog verloren (Jac.4: 14-15). Dit was de bloeiperiode van de door Jezus zo gehekkelde schriftgeleerden.

Na de veroveringen van Alexander de Grote in Palestina (332 v. C.) en de daaropvolgende Griekse invloeden, genoten de Joden een korte tijd van onafhankelijkheid onder de dynastie der Makkabeeën, totdat de Romeinen de macht in Palestina overnamen (63 v. C.). Het was tijdens deze Romeinse overheersing dat Jezus geboren werd en zijn aardse zending vervulde. Na Zijn bediening stuurde Jezus Zijn apostelen de wereld in met de opdracht alle volken te zegenen met het evangelie. Hij gebod hun hun zendingsactiviteiten niet te beperken tot de zuivere nakomelingen van Abraham (vnl. Joden), maar de heidenen op te nemen in de kerk zodat zij deelgenoot zouden worden gemaakt van het verbond. Aldus breidde de Christelijke kerk zich langzaam maar zeker uit. De kerk werd echter al vroeg geconfronteerd met vervolgingen, dwaalleraars, syncretisme (het mengen van twee of meer godsdiensten) en goddeloosheid binnen de kerk zodat de afval rond het jaar 100 reeds compleet was. Dit verval kwam in een stroomversnelling toen het Christendom in het Romeinse rijk eerst werd getolereerd (313 edict van Milaan) en later als staatsgodsdienst werd aanvaard (394). De christelijke kerk groeide uit tot een gigantische en machtige instelling (1Ne 13-14). Vooral vanaf de zestiende en daaropvolgende eeuwen werden allerlei pogingen ondernomen om de kerk te ‘restaureren,’ maar ondanks de goede intenties van de vele hervormers ontbrak hun openbaring en gezag. In plaats van herstel en duidelijkheid, was het gevolg van de reformatie dat er vele kerken ontstonden die allemaal Christus beweerden te vertegenwoordigen.

De Joden verging het net zo slecht als de kerk. In 70 n. C. werd door Titus Jeruzalem verwoest. De tempel die onder Herodus, een Joodse vazalkoning van de Romeinen, pas zes jaar daarvoor was uitgebreid, werd met de grond gelijk gemaakt, zoals Jezus had geprofeteerd (Matt.

24: 1-2). Bovendien werden de Joden uit hun land verdreven. Zij kwamen terecht onder andere volken over de hele wereld door wie zij op de meest gruwelijke wijzen zijn vervolgd, mishandeld en verdreven (1Ne 19: 14; 2Ne 10: 6; 25: 14-15). Deze verstrooiing van de Joden heet wel de Diaspora. Het land Palestina is na de overheersing van de Romeinen door verschillende volken bezet geweest (o.a. Arabieren, Turken, Engelsen).

De voorgeschiedenis van de moderne staat Israël sinds 1948 is zeer ingewikkeld. Van belang is echter dat de stam Juda zich daar nu aan het vergaderen is. Deze toestroom naar Israël is weliswaar een deel van de algehele vergadering van Israël, maar hoewel de media uitgebreid verslag geven van de toestanden in het Midden-Oosten, is de belangrijkste gebeurtenis met betrekking tot de vergadering van Israël de herstelling van de kerk. De Joden ontlopen nog altijd grote zegeningen zolang zij zich niet bekeren. De geestelijke vergadering van Ephraïm krijgt in de wereld weliswaar weinig aandacht, maar toch is de toestroom naar de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen nu al veel groter dan het aantal Joden dat per jaar naar Israël trekt. Ook zendingswerk is het vergaderen van Israël. In deze bedeling geschiedt de laatste oogst en wordt ons de kans gegeven om God te helpen Israël volledig te herstellen.

Met deze basiskennis voorhanden blijkt Jacob 5 voornamelijk een invuloefening. Jacob alludeert echter soms naar zaken m.b.t. Israël die voor ons niet volledig duidelijk zijn omdat ze slaan op afsplitsingen van Israël waarvan wij geen kennis hebben, behalve dat ze bestaan.

De context

Teneinde een tekst te begrijpen is het altijd nuttig te weten wat een auteur beoogt. Hoewel Jacob niet de auteur is van Jacob 5, wordt het wel aan ons gepresenteerd temidden van zijn eigen verhaal. Er moet dus duidelijk een aanleiding zijn geweest voor Jacob om de allegorie van de tamme olijfboom in zijn niet erg omvangrijke geschriften op te nemen. Waarom citeert hij Zenos i.p.v. op eigen manier de kwestie uit te leggen? Of met andere woorden: in welke context is Jacob 5 in het Boek van Mormon opgenomen?

Teneinde Jacobs keuze om Zenos aan te halen te begrijpen, is het niet alleen voldoende om de voorafgaande verzen van Jacob 5 en het volgende hoofdstuk te lezen, maar ook inzicht in de totaliteit van Jacobs profetieën, waarvan verscheidene door Nephi zijn aangehaald, kan erg van pas komen. Jacob voelde het als zijn plicht, en hij was tevens geroepen, om zijn volk (de Nephieten) tot Christus te brengen en hen aan te sporen zich te bekeren (Jac.1). Een groot deel van zijn leven diende hij als geestelijke leider samen met zijn broer Nephi. Eenmaal in het

beloofde land aangekomen realiseerden Nephi en Jacob zich dat het hun taak was hun nakomelingen te onderwijzen de geboden te onderhouden en uit te leggen waarom zij naar Amerika waren gebracht, ofwel om de overtocht en hun aanwezigheid in het beloofde land te 'legitimeren.' Het was niet het plan van Lehi om te verhuizen, maar een onderdeel van een zeer uitgebreid plan van God. Met name Nephi en Jacob spendeerden veel energie om het wereldbeeld van de Nephieten te verruimen, in de hoop dat zij met dit bewustzijn zouden leven naar Gods verwachtingen. In zowel 1- als 2Nephi staan veel hoofdstukken over Israël en Gods plan met hen (1Ne 1, 10, 12-15, 19-22; 2Ne 1, 3, 6-8, 10, 12-24, 25-27, 29-30). Van deze hoofdstukken zijn er 19 ontleend aan Jesaja, die als laatste profeet vóór de verstrooiing veel over Israël en zijn nabije en verre toekomst uitwijdde.

Mormon was geïnspireerd de kleine platen in zijn verslag op te nemen juist omdat deze kleine platen zo boordevol profetieën zaten, zowel over Christus als Israël (WvM. 1: 3-5). Jacob 5 is een van die hoofdstukken die erg kunnen bijdragen tot het doel van het Boek van Mormon: De Joden, Lamanieten en andere Israëlieten en volken overtuigen dat Jezus de Verlosser is.

De directe aanleiding voor Jacobs aanhaling van Zenos moet echter wél uit de voorafgaande verzen afgeleid worden. Jacob was aan het uitleggen hoe de Joden Christus niet zouden aanvaarden omdat zij de Wet en de profeten zo hadden verdraaid, dat zij de vervulling ervan niet meer herkenden, of wilden herkennen (Jac. 4: 14-15). Desalniettemin stond geprofeteerd dat Christus, of de Rots zoals Hij in deze verzen wordt genoemd, de leider en bron van zaligheid zou zijn van de Joden. Hoe dan was de verwerping van Christus door de Joden te rijmen met deze profetie? Welnu, Jacob zou dat gaan uitleggen aan de hand van de allegorie van de tamme olijfboom. De bekering van de Joden heeft immers alles te maken met de vergadering van Israël, en een juist begrip van de vergadering kan pas verkregen worden na een goed begrip van de verstrooiing. De conclusie van de profetie van Zenos zou echter blijken niet alleen te slaan op de Joden, maar ook op de nakomelingen van Lehi, zodat Jacobs betoog twee doelen tegelijk diende (Jac. 6: 1-7).

Commentaar en uitleg

Het Oude Testament vss. 1-14.

Vs 1, Jacob verwees naar de profetie van Zenos die zijn publiek, de Nephieten, gelezen zou hebben. Dit gegeven impliceert tenminste twee dingen. Ten eerste dat de geschriften van Zenos op de koperen platen stonden. Om onbekende redenen zijn deze echter niet in ons Oude Testament opgenomen. Ten tweede kan men uit het vers afleiden dat de Nephieten, althans in hun beginfase, een geletterd volk waren.

Vs 2, De profetie van Zenos gaat niet alleen over het Huis Israëls, maar is ook specifiek geschreven vóór de Israëlieten opdat zij zichzelf in de allegorie zouden herkennen en bewust zouden worden van hun verantwoordelijkheden. Uit het feit dat Zenos hier in de eerste persoon spreekt, blijkt dat Jacob niet aan het parafraseren was maar letterlijk citeerde.

Vs 3, Het Huis Israëls wordt vergeleken met een tamme olijfboom. Dit beeld is het uitgangspunt voor de rest van het hoofdstuk. Een allegorie is een reeks beeldspraken die berusten op dezelfde metafoor. Een vergelijking spreekt soms meer tot de verbeelding dan een opsomming van feiten. Men moet echter altijd voorzichtig zijn dat men een vergelijking niet tot in het belachelijke doortrekt. Vaak doet een allegorie de werkelijkheid ergens wel geweld aan. Het is soms moeilijk te achterhalen of een auteur een bepaalde overeenkomst tussen zijn allegorie en de werkelijkheid juist bedoeld heeft, of dat het een overeenkomst betreft die men er niet achter moet zoeken. Hoe dan ook, de metafoor van de olijfboom is zeer geschikt voor Zenos' verhaal. Israël wordt vergeleken met een *tamme* olijfboom omdat deze goede vruchten voortbrengt. Goede vruchten zijn in deze metafoor beeldend voor gerechtigheid, godsvrucht, goede werken etc... De man van de wijngaard is God, nl. Jehovah, of Jezus Christus. God verzorgde Israël door hen te beschermen en profeten te sturen om hen te instrueren en leiden (bijv. Mozes, Jozua). Israël was tijdens enkele eeuwen uitgegroeid tot een groot volk dat, naar mate de tijd vorderde, steeds afvalliger werd. Ondanks het feit dat God hen door de woestijn had geleid, en hen het beloofde land had geholpen te verkrijgen, en hen had gezegend met religieuze en min of meer seculiere wetten en leiders, bleek Gods aandacht goeddeels vergeefs, zoals bleek ten tijde van de koningen (975-587 v. C.).

Vs 4, De Heer was uiteraard bezorgd om Israël en besloot een grote 'campagne' te voeren teneinde weer een rechtvaardig volk te verkrijgen. Zijn bedoeling was daardoor rechtvaardige Israëlieten te winnen, liefst allemaal, maar als dat te hoog gegrepen was toch tenminste enkelen (als niet de hele boom dan toch tenminste enkele takken).

Vss 5-12, De verzen 5-12 kunnen het beste als een eenheid worden bestudeerd. De literaire stijl toont dit al min of meer aan. De verzen vormen namelijk een chiasme, d.w.z. een parallelisme in spiegelbeeld, dat als volgt systematisch kan worden weergegeven: A B C, C' B' A'. Bij bestudering blijken vss. 5-6 te corresponderen met vss. 11-12, vs. 7 met vss. 9-10, en vs. 8 is in spiegelbeeld geschreven. Een andere reden waarom deze verzen als eenheid kunnen worden gezien, is omdat de gebeurtenissen die worden beschreven in dit gedeelte niet slechts hoeven te corresponderen met één reeks van gebeurtenissen in de feitelijke geschiedenis, maar betrekking kunnen hebben op verschillende periodes in de geschiedenis van Israël. Het hierop volgende commentaar zal dit duidelijker maken.

Vs 5, De Heer verzorgde het verbondsvolk door profeten te sturen die de Israëlieten tot bekering moesten roepen. Vóór de veroveringen van de Assyriërs waren de voornaamste van deze profeten Joël, Hosea, Amos, Jesaja en Micha. Zij waarschuwden de Israëlieten dat hen een groot onheil te wachten stond als zij zich niet wilden bekeren. In latere tijden, voorafgaande aan de inval van de Babyloniërs, waren het, voor zover wij weten, vooral Nahum, Jeremia, Zefanja, Obadja, Daniel, Habakkuk, Ezechiël en Lehi die de Joden tot bekering riepen.

Vs 6, Ondanks het vele werk dat werd besteed aan het verbeteren van de toestand van Israël, bekeerde het volk als geheel zich niet maar waren er slechts enkelen die zich wederom tot God richtten.

Vs 7, De Heer besloot daarop Israël te straffen door heidense volken hen te laten overheersen. De goddeloze Israëlieten werden overvallen door de Assyriërs (721 v. C.), later door de Babyloniërs (587 v. C.), daarna door de Grieken (332 v. C.) om vervolgens door de Romeinen te worden overwonnen (63 v. C.).

Vs 8, Alvorens de Heer echter overging tot het straffen van zijn volk middels verschillende heidense volken (wilde olijftakken), bracht Hij eerst degenen die zich wél wilden bekeren en erg kwetsbaar waren (jonge en tere takken) naar andere gebieden teneinde hen aldaar te kunnen zegenen. Men kan het vergelijken met het halen van een paar goede appels uit een mand vol rotte, opdat de kwetsbare appels niet aangestoken zouden worden. Van dergelijke groepen die weggevoerd werden, is echter maar van twee groepen de identiteit aan ons bekend: De groep van Lehi en de groep van Mulek, beiden vermeld in het Boek van Mormon. Maar Nephi zegt duidelijk dat er meer van dergelijke expedities zijn geweest en weet goed dat de aftocht van hem en zijn familie niet uniek is (2Ne 20-22)!!!

Vss 9-10, Veel Israëlieten werden verdelgd (verbrand) door de heidense volken. De overwinnaars vestigden zich vaak in het veroverde land, zodat de heidenen zich vermengden (werden ingeënt) met de Israëlieten (bijv. Samaritanen).

Vss 11-12, Nadat de Heer de Assyriërs had gestuurd om de Israëlieten te bestraffen, zond hij wederom profeten om hen te vermanen zich te bekeren. De Joden luisterden evenmin, hetgeen leidde tot de Babylonische ballingschap. Zelfs na die ballingschap zond de Heer opnieuw profeten, waaruit blijkt dat de Heer Zijn volk elke keer opnieuw de kans geeft zich te bekeren. Helaas bleken al die pogingen van de Heer om een rechtvaardig volk te verkrijgen goeddeels vergeefs. Aldus kunnen de gebeurtenissen rond de tamme olijfboom in deze verzen zowel betrokken worden op de invallen van Assyrië als van Babylonië en zelfs van latere overheersers.

Vss 13-14, De Heer intussen, ‘verstopte’ verschillende takken van Israël over de hele wereld. Zelfs Zijn dienstknecht (de profeten) vertelde Hij niet waar Hij de takken verstopte. Tot op heden is bijvoorbeeld onbekend waar de tien stammen zijn die door Assyrië zijn weggevoerd. De takken die Hij wegvoerde waren natuurlijke takken, d.w.z. letterlijk nageslacht van Abraham.

Het Nieuwe Testament vss. 15-18.

Vss 15-16, Na de wederopbouw van Jeruzalem vanaf 537 v. C. verschenen nog enkele profeten. Maleachi bleek rond 430 v. C. echter voorlopig de laatste. De tijd van Maleachi tot aan Johannes de Doper kenmerkte zich als een periode van afval onder de Joden. De fanatieke schriftgeleerden verdraaiden de betekenis van de Wet van Mozes. Aldus ging een lange tijd voorbij voordat weer nieuwe schriftuur werd geschreven. De Heer stuurde deze keer niet alleen Zijn dienstknechten om in de wijngaard te werken, maar zou ook in eigen persoon aanwezig zijn. Jezus diende als mens-geworden God onder de Joden samen met Zijn discipelen. De dienaar wijst in vs. 16 op de toestand van de boom, i.e. Israël, in zijn oorspronkelijke plaats: het land Palestina waar de Joden woonden.

Vs 17, Het evangelie dat werd gepredikt in het midden des tijds was echter niet alleen voorbehouden aan de pure Israëlieten (vnl. Joden), maar werd ook gepredikt aan o.a. de Grieken en Romeinen, kortom aan de heidenen (wilde olijftakken) die er toe bijdroegen dat de kerk zich snel uitbreidde. Het geschiedde zelfs zo dat de Joden als collectiviteit het evangelie verwierpen en de bekeerde heidenen een rechtvaardig volk werden, dat niet onderdeel voor rechtvaardige pure Israëlieten.

Vs 18, Welnu, hoe konden de heidenen zo’n rechtvaardig volk worden? Omdat de heidenen werden geadopteerd in het Huis Israëls. Zij ontvingen hetzelfde verbond (de wortels van Israël) als letterlijke nakomelingen van Abraham. Als de heidenen niet in de kerk zouden zijn

opgenomen indertijd, dan zouden er niet zoveel rechtvaardige mensen hebben bestaan, want de echte Israëlieten, ofwel Joden, wilden doorgaans weinig van Christus weten.

De toestand van het verstrooide Israël vss. 19-28.

Vs 19, De Heer vertelde de Joden tijdens Zijn bediening dat Hij andere schapen had, die niet van hun kudde waren (Joh. 10: 16). In het Boek van Mormon legde de Heer uit dat Hij met deze uitspraak specifiek doelde op de Nephieten die aan de andere kant van de wereld woonden en die dezelfde zegening zouden ontvangen, nl. de bediening van Jezus Christus onder hen. Maar nadat Jezus de Nephieten de vervulling van Joh. 10: 16 uitgelegd had, gaf Hij de Nephieten een dergelijke verwijzing naar nóg andere takken van het Huis Israëls (3Ne 16: 1-3) aan wie Hij zou verschijnen. Over de toestand van de andere takken van het Huis Israëls die alom waren verspreid, naast de Joden, gaan de verzen 20-28. Zenos vermeldt in zijn allegorie vier groepen van Israëlieten die van de oorspronkelijke boom af zijn gehakt. Alleen van de laatste groep is ons echt duidelijk wie daarmee bedoeld worden.

Vss 20-22, De eerste groep werd weggevoerd, zoals blijkt uit vs. 21, naar een slecht gebied. Ondanks dit nadeel bleek de groep een groot aantal rechtvaardige mensen te bevatten. De dienstknecht is verbaasd over dit resultaat en vraagt de Heer uitleg over Zijn beslissing deze groep naar een dergelijk gebied te brengen. Daarop antwoordt de Heer dat Hij wel weet wat Hij doet, en dat Hij de raad van Zijn dienstknecht niet nodig heeft om Zijn plannen met Israël uit te voeren. De Heer heeft veel in het werk gesteld om een dergelijk resultaat te krijgen. Voorzeker werden deze mensen geleid door grote mannen gelijk Nephi en Petrus en hebben zij ook veel schriftuur geschreven die later tot ons zal komen (2Ne 29: 12-13).

Vs 23, De tweede groep was woonachtig in een gebied dat nog slechter was dan het eerste. Desalniettemin waren er ook veel rechtvaardige mensen onder deze afsplitsing. Ook deze Israëlieten werden geleid door grote profeten die wij helaas nog niet kennen door het ontbreken van schriftuur van deze mensen.

Vs 24, Over de derde groep wordt nog het minst vermeld. Er is echter een aanwijzing die ons mogelijk vertelt wie deze Israëlieten waren. Als de Heer later in het hoofdstuk terug komt en de toestand van de verstrooide takken van Israël nog eens bestudeert, valt op dat de derde tak niet meer apart wordt vermeld (vs. 39). Dit kan verschillende redenen hebben. De tak is wellicht uitgestorven of opgenomen in een van de andere natuurlijke- of wilde takken. Mogelijkerwijs heeft de derde tak betrekking op de Mulekieten, die zich een paar honderd jaar na hun aankomst

in het beloofde land mengden met de Nephieten. In dat geval zou ‘de laatste’ in vs. 39 slaan zowel op de derde als de vierde tak.

Vs 25, De vierde tak heeft namelijk betrekking op de groep van Lehi, die werd weggevoerd naar goede grond (2Ne 1: 5; Ether 2: 7 etc...). De groep van Lehi splitste zich op in twee groepen waarvan de een overwegend goed was (Nephieten) en de andere overwegend slecht (Lamanieten) (2Ne 5). Net als de andere afsplitsingen van het Huis Israëls heeft de Heer de Nephieten gezegend met veel openbaring en bescherming zodat ze konden gedijen. N.B. : De scheiding die in dit vers wordt gemaakt is tussen takken die tamme en wilde vruchten voortbrachten, en ik heb die scheiding gemakshalve laten slaan op resp. de Nephieten en Lamanieten. Hoewel aan het begin van het Boek van Mormon deze vergelijking zeker op gaat, is het moeilijk dezelfde interpretatie te hanteren als later in het Boek van Mormon de Lamanieten rechtvaardig zijn i.p.v. de Nephieten. Het hele boek door is er echter wel steeds een scheiding tussen de rechtvaardige en onrechtvaardige mensen m.u.v. de periode beschreven in 4Nephi. Later noemden de slechten zich weer Lamanieten, ongeacht hun afkomst, en was de benaming dus geen raciale aanduiding meer (4Ne 1: 35-38).

Vss 26-27, Terwijl de Heer in vs. 22 de raad van Zijn dienstknecht niet nodig scheen te hebben, lijkt Hij hier toch ontvankelijk voor de overreding om de Lamanieten niet te vernietigen, maar te sparen, opdat ze zich later misschien zouden bekeren. Deze dialoog tussen de dienstknecht en de Heer slaat wellicht op Lehi's uitspraken in 2Ne 4: 6-9 waar hij de zoons en dochters van Laman en Lemuel zegent: ‘Daarom, indien gij wordt vervloekt, laat ik u mijn zegen, opdat de vloek van u moge worden weggenomen, en op het hoofd van uw vaderen worden verhaald. *Daarom zal de Here God wegens mijn zegening niet toestaan, dat gij ten onder gaat; daarom zal Hij u en uw nageslacht voor immer genadig zijn.....daarom zult gij niet geheel worden uitgeroeid, maar aan het einde zal uw nageslacht worden gezegend.*

Vs 28, De Heer was na Zijn opstanding aan de aftakkingen van de Israëlieten verschenen en had onder hen Zijn kerk opgericht. Na Christus' opstanding begon toen een erg vruchtbare tijd. In verschillende delen van de wereld onderwezen de discipelen van Jezus de mensen over het plan van zaligheid en als gevolg daarvan accepteerden veel mensen het evangelie.

De Grote Afval in het Europa en het Midden-Oosten vss. 29-39.

Vs 29, De discipelen van Jezus onderwezen gedurende enige tijd met succes de mensen op aarde, maar na verloop van tijd ging het fout, d.w.z. de mensen werden steeds hardnekkiger en op den

duur afvallig. Een erg lange tijd ging voorbij voordat de Heer weer openbaringen gaf om Israël te herstellen. De laatste dagen braken aan en de Heer wilde nog een laatste poging ondernemen om Israël te redden voordat de grote en vreselijke dag zou komen.

Vss 30-32, Voordat de Heer met Zijn dienstknechten aan de slag zou gaan, bekeek Hij echter eerst nauwkeurig de toestand van Israël opdat Hij de oorzaak van de afval kon achterhalen en zodat Hij wist welke basis Hij had waarop Hij Zijn plan in de laatste dagen kon uitvoeren. Zijn aandacht ging allereerst uit naar de kerk in Europa en het Midden-Oosten, die door de Joden onder de andere volken was verbreid (vss. 15-18). De Heer nam waar dat de boom was overladen met allerlei vruchten. Het waren niet alleen véél maar vooral *allerlei* vruchten. De kerk in het westen was niet meer uniform, maar had als gevolg van de reformatie veel afsplitsingen ondergaan. Duizenden verschillende Christelijke denominaties waren het gevolg. Hoewel al deze kerken pretendeerden de ware kerk te zijn, bleek na ‘proeven’ dat de Heer met geen van de kerken tevreden was (JS-G 1: 19).

Vss 33-36, De toestroom van heidenen in de kerk had ertoe bijgedragen dat het verbond tussen God en Israël bleef voortbestaan, zij werden immers opgenomen in het verbondsvolk als zij gedoopt werden. Bovendien hadden de niet-Joden geholpen de Bijbel samen te stellen en te verspreiden, waardoor het verbond van God met Israël tot ons komt. Hoewel de kerk van Jezus Christus was afgedwaald, waren de verbonden en leerstellingen van Christus niet volledig verloren. In de vele denominaties waren nog vele zaken herkenbaar die waarachtig waren. Bovendien was de Joodse natie, hoewel gans verspreid, nog zeer intact. Hoewel de ware kerk dus niet meer op aarde was, bleken er nog wel wortels te zijn die goed waren om de kerk weer op te bouwen. Zonder Bijbel en zonder Israëlitisch bloed zou de herstelling nog veel meer bemoeilijkt worden.

Vs 37, Hoewel de heidenen hebben geholpen het verbond te bewaren, zijn zij er ook mede oorzaak van geweest dat de kerk is afgevallen. De toestroom van heidenen was zo groot, dat zij het ‘pure bloed’ hebben verstikt. Reeds uit de brieven van Paulus in het Nieuwe Testament blijkt dat vnl. de Grieken en Romeinen allerlei onchristelijke filosofieën en praktijken de kerk binnen smokkelden. Toen later heel Europa, het Middellandse Zeegebied en andere delen van Afrika en Azië gekerstend werden, waren de heidense invloeden op het evangelie niet meer te stuiten.

Vs 38, Na kennis genomen te hebben van de toestand van de kerk in het westen, richtte de Heer zijn aandacht op de kerken onder de andere takken van het Huis Israëls, of deze ook afvallig waren geworden.

Vs 39, Klaarblijkelijk waren alle takken van Israël goddeloos, inclusief die groepen die de Heer had weggevoerd ten tijde van het Oude Testament. De afval was universeel. In tegenstelling tot

de details over de kerk in het Westen, wordt van de aftakkingen geen nadere uitleg gegeven over de precieze toestand tijdens de afval, m.u.v. van de Nephieten.

Het Boek van Mormon vss. (25-27),40-46.

Vs 40, Reeds in vss. 25-27 heeft Zenos de scheiding tussen Nephieten en Lamanieten beschreven in het beloofde land. De Lamanieten (wilde takken) hadden de overhand gekregen op de Nephieten (tamme takken), totdat de Nephieten als volk ophielden te bestaan. De Nephieten werden tijdens de laatste oorlogen in het Boek van Mormon geheel van de aardbodem weggevaagd (1Ne 12: 20; Morm. 6).

Vs 41, Uit het feit dat de Heer huilde over de vernietiging van de Nephieten, blijkt Zijn liefde en zorgzaamheid voor Israël en in het bijzonder voor de Nephieten. De Heer had werkelijk alles in het werk gesteld om de Nephieten te behoeden voor verval en toch waren ook zij gevallen!

Vs 42, Toen alle takken van Israël reeds afvallig waren geworden, waren de Nephieten nog een gezegend en rechtvaardig volk. Zij waren het laatste overblijfsel van Israëlitisch bloed dat het ware evangelie in hun midden had. Met de definitieve afval en vernietiging van de Nephieten was de Grote Afval over de hele wereld compleet.

Vs 43, De Nephieten en Lamanieten waren op aarde geplaatst in een gebied met de beste mogelijkheden om een volk te zegenen. Zij hadden veel voordelen. Behalve de vruchtbaarheid van het land, was ook de isolering die het genoot een grote zegening om te kunnen bloeien (i.t.t. de vele buitenlandse invloeden in bijv. Palestina) (2Ne 1: 6-9).

Vs 44, Teneinde de Nephieten een eigen land te kunnen geven, had de Heer zelfs de Jaredieten doen verdwijnen, zodat de Nephieten vrijelijk de kans kregen zich in vrede te ontwikkelen (Ether 13: 21).

Vs 45, Omdat de Heer de Lamanieten niet had vernietigd (vss. 26-27), waren zij in staat de Nephieten uit te roeien. De Nephieten waren in hun laatste fase goddelozer dan de Lamanieten, zodat in feite het slechte gedeelte van de boom reeds de overhand had genomen over het goede gedeelte, vóóordat de Nephieten de oorlog hadden verloren.

Vs 46, Niettegenstaande alle zegeningen die de Heer had uitgestort op de Israëlieten, wilden zij niet luisteren naar Zijn raadgevingen. De Heer had gehoopt dat de Nephieten en Lamanieten niet hetzelfde verval zouden ondergaan als de kerk in het Westen of zoals bij de andere takken van Israël, maar het resultaat bleek zelfs erger. I.t.t. de resten van het evangelie (de vele kerken) die

aanwezig waren in de Westerse wereld, waren de Lamanieten totaal heidens geworden (als een wilde olijfbom) en was van hun Israëlitische en evangelische achtergrond niets meer te merken.

Oorzaken van de Grote Afval vss. 47-51.

Vs 47, Wat had de Heer nog meer kunnen doen om Israël te redden? De verontwaardiging van de Heer t.a.v. Israël komt op verschillende andere schriftplaatsen eveneens tot uiting. Niet alleen is Hij bedroefd over Israël, maar ook verzet Hij zich tegen de houding alsof God de mens verlaat i.p.v. andersom (Jes 5: 1-5; 49: 15; 50: 1-2 etc...). Wat is toch de oorzaak van de afval van Israël?

Vs 48, Het is HOOGMOED, de universele zonde. In al zijn subtiele vormen is het de hoogmoed geweest van de bekeerde heidenen, Joden, Nephieten en andere Israëlieten die de afval hebben veroorzaakt. In tweede instantie zijn het externe factoren geweest die het afvalproces hebben versneld. In het geval van de kerk in het Westen waren het de heidense invloeden en vervolgingen die de kerk verder deden afdwalen, in het geval van de Nephieten waren het de Lamanieten die de Nephieten op den duur overweldigden.

Vs 49-51, Wederom is het de dienstknecht die de Heer overreedt genade te hebben en Israël nog een kans te geven, opdat de Israëlieten zich zouden bekeren. Wellicht wordt hier geduid op de vele gebeden van oude profeten ten behoeve van hun volk in de laatste dagen (Enos 1: 11-18; L&V 10: 46-54).

De vergadering van Israël vss. 52-74.

Vss 52-59, Nephi legde zijn volk uit dat de interpretaties van de moeilijke profetieën van Jesaja pas duidelijk zouden worden wanneer deze zouden worden vervuld (2Ne. 25: 7). Veel dingen die Jesaja heeft geschreven zijn eerst begrepen na het moment dat ze werden vervuld (bijv. Jes. 29: 11-12 m.b.t. prof. Charles Anthon). Zenos' voorspellingen m.b.t. de vergadering van Israël zijn eveneens niet helemaal voor ons begrijpelijk, omdat wij nog niet weten hoe dat allemaal precies in zijn werking zal gaan. Een aantal algemene dingen wordt uit deze verzen echter wel duidelijk. Zowel de aftakkingen van Israël als de Joden, beide inmiddels wilde takken, zullen verenigd worden. In dat proces zal de Heer zich ontdoen van de takken die het meest bitter zijn, namelijk van diegenen die erg goddeloos zijn en zich niet meer willen bekeren. De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen is de organisatie waarin de verschillende takken van Israël elkaar weer zullen vinden. Hoewel de stam Ephraim in deze vergadering tot nu

toe een dominante rol heeft gespeeld, zullen de Lamanieten een erg belangrijke rol gaan spelen, en dat proces is reeds aan de gang blijkens het grote zendingssucces in Zuid-Amerika (3Ne. 20). Later zullen ook de verloren stammen en de Joden in groten getale zich bij de leden van de kerk voegen. Aldus zullen de Israëlieten weer vergaderd worden. Deze vereniging zal natuurlijk een groot collectief bewustzijn doen ontstaan bij de verschillende stammen, hetzelfde bewustzijn dat de profeten vanouds benadrukten wanneer zij takken van Israël tot bekering riepen (Jac. 6: 4; Hel. 8: 11, Jes. 14: 1-2 etc...). De Heer hoopt dat Israël het verbond zal gedenken en zich aan hun deel van de afspraak houden als zij zich bewust zijn geworden van hun beloften.

Vss 60-62, Teneinde Israël te vergaderen in de kerk van Jezus Christus, zoals we net geschetst hebben, zijn arbeiders nodig die het evangelie verspreiden. Het einde, de tweede komst van Christus, is ophanden dus moet er hard gewerkt worden.

Vs 63, De vergadering zal in omgekeerde volgorde van de verstrooiing verlopen. Eerst zullen de heidenen het evangelie ontvangen (zij werden onderwezen door de Joden nádat Christus het evangelie had gepredikt aan de diverse takken van het Huis Israëls). Vervolgens zullen de Lamanieten het evangelie aanvaarden, dan de Joden en ten slotte de verloren tien stammen, die als eerste waren weggeleid. Aldus zullen de eersten de laatsten zijn en de laatsten de eersten.

Vss 64-69, De Heer stuurt voor de laatste keer profeten en zendelingen om de wijngaard bij te werken. De groei van de kerk zal echter langzaam beginnen. Het is niet de bedoeling dat de kerk wederom door ‘massabekering’ van onreine mensen zal afvallen, zoals in het Romeinse rijk het geval was. De voorzichtigheid die in deze verzen tot uiting komt doet denken aan de gelijkenis van de tarwe en de onkruid in L&V 86. Daar wordt namelijk uitgelegd dat de Heer de vernietiging van de goddelozen uitstelt opdat de kerk eerst de kans krijgt voldoende te groeien, zowel kwantitatief als kwalitatief. Naarmate de scheiding tussen de wereld en de kerk duidelijker wordt, nadert de eindtijd.

Vss 70-74, De profeten in de laatste bedeling roepen zendelingen op om met hen het herstelde evangelie te verspreiden. Hoewel er heden ten dage meer dan 45.000 zendelingen over de hele wereld verspreid zijn, is dat aantal eigenlijk niet meer dan een druppel op de gloeiende plaat. De wereldbevolking neemt aanzienlijk sneller toe dan dat er nieuwe leden bij de kerk komen. Het is dan ook niet meer dan reëel dat het aantal dienstknechten maar weinig in getal wordt noemt. De zendelingen werken echter niet alleen. Sterker nog, dat kunnen ze niet. De Heer leidt de zendelingen in het veld, en naarmate zij werken met al hun macht (L&V 4) en de geboden van de Heer onderhouden zal de Heer hen inspireren de uitverkorenen te vinden. De beloning die de zendelingen beloofd wordt (N.B.: elk lid een zending!) is heel eenvoudig en toch intens: Vreugde in de vreugde van de bekeerlingen, zowel op aarde als in het leven hierna. Aldus zal de

kerk nog meer groeien en zal de Heer uiteindelijk de goddelozen vernietigen, zoals de steen die de hele aarde zou vullen en alle wereldse koninkrijken omver zou werpen (Dan. 2: 29-45). Israël zal weer één worden zoals het was vóór de verstrooiing. Deze zegeningen hebben natuurlijk alleen betrekking op de Israëlieten die zich bekeren. Wederom: afstamming alleen geeft geen garantie voor zegeningen!

Millenium en laatste oordeel vss. 75-77.

Vss 75-76, Nadat Christus zal zijn teruggekeerd zal er duizend jaar vrede heersen tijdens het zogeheten millennium. Dan zal Christus persoonlijk op aarde regeren (Artikel des geloofs 10). Israël zal rechtvaardig zijn en Satan zal worden gebonden (Openb. 20: 2; L&V 43: 31; 45: 55 etc...). De dienstknechten van de Heer zullen worden beloond met heerlijkheid en vreugde.

Vs 77, Aan het einde van het millennium zal Satan echter weer vat krijgen op de harten van de kinderen der mensen (Openb. 20: 7; L&V 43: 31-33). Dan zal de Heer oordelen en de goede en slechte mensen hun plaats toewijzen. De aarde zal ten slotte celestiaal worden gemaakt.

Conclusie

Zenos heeft een lange geschiedenis beschreven in zeer weinig woorden. De allegorie begint bij het ontstaan van Israël en eindigt met de tijd dat de aarde celestiaal zal worden gemaakt. Zonder voorkennis van de geschiedenis van Israël wordt de betekenis van de allegorie ons echter niet helemaal duidelijk. Hij is geschreven om zelf de feitelijke gegevens te substitueren. De allegorie is met name bedoeld om inzicht in Gods plan te verkrijgen, en om te laten zien dat de Heer weloverwogen te werk is gegaan en nog steeds bezig is. Dat niets onbekend is aan de Heer en dat Israël zijn God heeft verlaten en niet andersom. Dat de vergadering van Israël in de laatste dagen een erg omvangrijk en belangrijk werk is, dat daar goede en getrouwe dienstknechten voor nodig zijn en dat rechtvaardigheid belangrijker is dan afstamming. Dat de Heer de weinige werkers in de laatste dagen zal bijstaan en dat eenheid van handelen belangrijk is. Dat diegenen die voor de Heer in de wijngaard hebben gewerkt geenszins hun beloning zullen verliezen en dat zij die niet naar de profeten en apostelen willen luisteren geenszins hun straf zullen ontlopen (L&V 1: 14; Jac. 6: 3).

Jacob heeft met Zenos' aanhaling aangetoond dat, hoewel de Joden de Messias in eerste instantie zullen verwerpen, zowel de Joden als Lamaniëten, gemengd met een overblijfsel van

de Nephieten (1Ne 13: 30), samen met de andere verspreide takken van Israël, zullen worden hersteld ten laatsten dage in het ware evangelie en dat Israël uiteindelijk Jezus Christus zal aanvaarden als Rots en Verlosser. Jacob wilde met deze allegorie de Nephieten inspireren de geboden te onderhouden, juist in een tijd dat zij zo overvloedig door de Heer werden gezegend met profeten die hen het Woord verkondigden (Jac. 6: 4-8).

Bestudering van Jacob 5 volstaat niet om een goed begrip te verkrijgen van de geschiedenis en profetieën m.b.t. Israël. Veel van de details m.b.t. Gods plan met Israël zijn verborgenheden van het evangelie die slechts na studie en gebed kunnen worden begrepen. Men moet steeds bedenken dat Jacob 5 ‘slechts’ een overzicht is en dat het ook niet als meer is bedoeld. Met deze studie hoop ik vragen te hebben opgewekt die zullen leiden tot intensievere vorsing van dit onderwerp.

© 1992 Valentin Arts